

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.
Levélcím: 1391 Budapest 62., Pf. 211.
Telefon: (06-1) 472-8865
Ügyszám: VJ/31/2020.
Iktatószám: VJ/31-83/2020.

Betekinthető változat!

Az eljárás alá vont üzleti titka [ÜZLETI TITOK] jelöléssel látható!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa az Oppenheim Ügyvédi Iroda (1053 Budapest, Károlyi u. 12.) által képviselt **HelloPay Zrt. (1026 Budapest, Gábor Áron u. 28.)** eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt lefolytatott VJ/64/2017. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatban előírt kötelezettség teljesítésének ellenőrzésére indított utóvizsgálati eljárásban meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a HelloPay Zrt. 2019. november 20-án kelt VJ/64-120/2017. számú határozatban előírt kötelezettségét (a jogsértő magatartástól való eltiltásnak történő megfelelést és annak határidőben történő igazolását) nem teljesítette maradéktalanul, amiért az eljáró versenytanács a vállalkozást 6.000.000 Ft (azaz hatmillió forint) versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezi.

A bírságot a Magyar Államkincstár 10032000-01037557-00000000 számú Versenyfelügyeleti Bírságszámlája javára köteles megfizetni a kötelezett a határozat közlésétől számított 30 napon belül.

Befizetéskor a közlemény rovatban feltüntetendő az eljárás alá vont neve, a versenyfelügyeleti eljárás száma, a befizetés jogcíme (versenyfelügyeleti bírság). Ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, akkor az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet. A bírság (és az esetleges késedelmi pótlék) meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap^[1] használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselet kötelező.

^[1] http://www.gvh.hu//data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

INDOKOLÁS

I.

Az utóvizsgálat előzményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a VJ/64/2017. számú versenyfelügyeleti eljárásban 2019. november 20-án kelt VJ/64-120/2017. számú határozatában (a továbbiakban: Határozat) megállapította, hogy a HelloPay Zrt. (a továbbiakban: eljárás alá vont) 2016. április 15-től tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott azáltal, hogy a HelloPay terminálokban a 10%-os borraival/adomány mérték kiemelésével (a mérték alapbeállításával) pszichés nyomást gyakorolt a fogyasztókra.
2. A sérelmezett gyakorlat kijelzős megjelenítése alapvetően az alábbi volt:

3. Az eljáró versenytanács a Határozat átvételét követő hatodik hónapon túl megtiltotta a magatartás folytatását és egyben arra is kötelezte az eljárás alá vont vállalkozást, hogy a Határozat átvételét követő hatodik hónap végéig igazolja a Gazdasági Versenyhivatal felé, hogy az eltiltásnak hogyan felelt meg.
4. Kiemelendő, hogy a hat hónapos határidő meghatározására az eljárás alá vont kérelmére, illetve vállalása alapján kerül sor (lásd a VJ/64-115/2017. számú irat 12-13. pontjait, az abban leírt technikai és szerződéses indokokat), továbbá a Határozat 293. pontjában az is rögzítésre került, hogy a „vállalkozás 2018. évi nettó értékesítési árbevétele 259.540.000 Ft volt, így a bírság maximuma 25.954.000 Ft, ami a jelen esetben egyben a bírság összegének a korlátja is. Az eljárás alá vont bírságot tovább csökkentő (a *Bírságközlemény VI. A vállalkozás együttműködésének figyelembevételére című fejezete alapján egyértelműen releváns*) tényezőt nem adott elő, azonban az eljáró versenytanács ebben a körben - a fennálló körülményekre alapján, az eljárás alá vont érveire tekintettel, kivételesen - figyelembe tudta venni bírságcsökkentő tényezőként az eljárás alá vont KKV volta miatt az együttműködés körében a már megvalósított módosítások mellett a folyamatban levő, megrendelt és a társaság bevételeihez képest jelentősebb elköteleződést és költségeket jelentő (már részben a kötelezettségvállalásában is előrevetített) módosításokat, valamint azon nyilatkozatát az eljárás alá vontnak, hogy kész az Gazdasági Versenyhivatal elvárásainak megfelelően módosítani gyakorlatát.”
5. A fentieket az is megalapozta, hogy az eljárás alá vont (lásd a Határozat 111. pontját) a versenyfelügyeleti eljárás során előadta,¹ hogy a Gazdasági Versenyhivatal észrevételeit figyelembe véve úgy döntött, hogy a rendszer használatába további elemeket épít be a jövőben, amelyek tovább

¹ VJ/64-4/2017. 18. pont

erősítik a rendszer helyes használatát, így a képernyőkön még hangsúlyosabban feltüntetni a „Kérjük állítsd be a borraivaló mértékét: 0-20%!” üzenetet, az alábbi látványtervnek megfelelően:

Részösszeg / Subtotal:	500 Ft			
Adomány / Donation:	15 Ft			
Borraivaló / Tip:	35 Ft			
0%	5%	10%	15%	20%
Kérjük állítsd be a borraivaló mértékét: 0-20%! Please set the tip amount: 0-20%!				
Végösszeg / Total:	550 Ft			

6. A Határozat 267. pontja rögzítette, hogy „a kifogásolt, valószínűsíthetően jogsértő gyakorlat szükségszerűen a fogyasztói bizalomra lehetett kedvezőtlen hatással (a zavarás, a nem egyértelmű megjelölések révén), így ennek korrekciója pusztán kommunikációval nem feltétlenül lehetséges, továbbá a terminált érintő tervezett módosítások (a 111. pont szerinti: „Kérjük állítsd be a borraivaló mértékét: 0-20%!” és a kötelezettségvállalásban foglalt: „Jó volt a kiszolgálás? A borraivaló mértéke szabadon állítható 0-20% között!” üzenetek) az alapbeállítás jellegén nem változtatnak, pusztán a szükséges kiegészítő információ javítanak.”
7. A Határozatot az eljárás alá vont 2019. november 21-én vette át, így a teljesítés igazolására eredetileg megállapított határidő 2020. május 21-én járt volna le. A Határozat ellen az eljárás alá vont 2019. december 20-án keresetlevelet nyújtott be, továbbá 2020. április 16-án azonnali jogvédelem iránti kérelmet terjesztett elő tekintettel a 40/2020. (III.11.) Korm. rendelettel és a 71/2020. (III.27.) Korm. rendelettel bevezetett veszélyhelyzeti szabályozásra és kérte a megfelelő működés kialakítására adott határidő meghosszabbítását a veszélyhelyzet megszüntetését követő második hónap végéig. Indokként előadta, hogy a termináljait használó vendéglátóhelyek alig 1%-a maradt nyitva, azonban érdemi forgalmat ezek sem bonyolítanak, mivel a fogyasztók nem látogathatják a vendéglátóhelyeket, így a terminálokat sem használják. A terminálok átprogramozására és a készülékek éles tesztelésére van szükség ahhoz, hogy a jogsértő magatartást megszüntesse, ez azonban a járványhelyzetben kizárt.
8. A Fővárosi Törvényszék 2020. május 4-én elrendelte a keresetlevél benyújtásnak részleges halasztó hatályát a Határozatnak az eljárás alá vontat a további jogsértő magatartástól való eltiltására való kötelezése tekintetében a 40/2020. (III.11.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzet megszüntetését követő második hónap végéig, de legfeljebb a per jogerős befejezéséig.
9. A veszélyhelyzet 2020. június 18-án megszűnt, így az azt követő második hónap végén, 2020. augusztus 31-én lejárt a teljesítési határidő. Tekintettel arra, hogy a Gazdasági Versenyhivatal álláspontja szerint az azonnali jogvédelem elrendelésére okot adó körülmények már nem álltak fenn, 2020. szeptember 24-én kérte az azonnali jogvédelem elrendelésének megszüntetését,² azonban időközben, 2020. szeptember 17-én kelt ítéletében a Fővárosi Törvényszék az eljárás alá vont keresetét elutasította,³ így az azonnali jogvédelem elrendelésének megszüntetésére irányuló kérelem okafogyottá vált.

² VJ/64-149/2017.

³ VJ/64-151/2017. Az irat 2020. október 19-én érkezett a Gazdasági Versenyhivatalhoz (VJ/31-36/2020.)

10. A Fővárosi Törvényszék 2020. szeptember 17-én kelt, 105.K.701.017/2020/9. számú ítéletében többek között azt rögzítette, hogy:

- *„Az alperes nem önmagában a kijelző pszichikai nyomásgyakorlásra alkalmasságát és a felperes ezzel összefüggő magatartását értékelte. Az alapbeállítás pszichikai nyomásgyakorlásra való alkalmasságát többek között arra alapította, hogy az alapmérték beállításával a borraivaló/adományra való ügyleti döntés nem azzal az alapkérdéssel indul, hogy egyáltalán a fizető vendég/vásárló/szolgáltatást igénybe vevő akar-e borraivalót/adományt fizetni (a továbbiakban: döntési alaphelyzet). E pontról kiindulva a bíróság álláspontja szerint is adódik egy belső konfliktusos helyzet arra, hogy a fogyasztó meghozza és felvállalja azt a döntést, hogy nem kíván borraivalót/adományt fizetni. Ehhez képest a körülményeket illetően további változó, hogy ilyen alapbeállítás mellett a tudatos és mérlegelést igénylő fogyasztói döntéshez, meghozatalához a feltételek adottak-e. Ilyen értelemben a tudatos fogyasztókat sem szolgálja az a sztenderd alapbeállítás, ami egy vendéglátóhelyhez képest a koncerteken, fesztiválokon igénybe vett szolgáltatások megfizetésénél nem várt ügyleti döntést igényel.”*
- *„Miután az alapbeállítás nem a borraivaló/adomány-adás kérdésével indul, a fizetési folyamatban mindenképpen sérelmet okoz a fogyasztók egy körénél a pozitív mértékre vonatkozó alapbeállítás. Ezzel szemben nem elfogadható az a felperesi megközelítés, hogy a borraivalót/adományt mindenképpen egy alapösszeggel kell beállítani, mert ekkor szükségszerűen felvetődik a kérdés, hogy ki határozhatja meg a fogyasztó helyett, hogy rögtön a borraivaló/adomány mértékéről, és ne a borraivaló/adomány-adás alapkérdéséről döntsön. A fogyasztóvédelmi szempontból nem elfogadható felperesi kérdésfelvetés miatt pedig nem bír relevanciával a borraivaló/adomány átlagolhatósága, valamint az sem, hogy mely mérték milyen helyzetben tekinthető köztudomásúnak.”*
- *„megalapozatlan a felperes arra vonatkozó állítása is, amely szerint az általa hivatkozott edukáció révén minden, a terminált bármely minőségében használó személy a készpénzmentes borraivaló/adomány-adás lehetőségével tisztában volt. Az emberi figyelem nem minden esetben és körülmények között koncentrált, mely a vásárlások ügyleti folyamataira is igaz. Nem lehet elfogadni, hogy a rendszerhasználatra vonatkozó edukáció teljes mértékben célt ér, emiatt pedig az eseti felperesi ellenőrzéssel, továbbá a felelősség szerződéses kizárásával nem lehet függetlenedni a tényleges kereskedelmi gyakorlattal járó felelősségtől.”*

11. A Határozatban előírt (és a fent leírtak, illetve a Határozat 293. pontja alapján – valamiféle megfelelési, együttműködési – vállalásként jelentősebb, mintegy 5 millió Ft-os bírságcsökkentés körében is figyelembe vett) kötelezettség teljesítésre és annak igazolására rendelkezésre álló határidő tehát 2020. augusztus 31. napján járt le, ugyanakkor az eljárás alá vont ezen határidőre a teljesítésről nem küldött igazolást a Gazdasági Versenyhivatal részére. Az eljárás alá vont 2020. október 1-jén ugyan küldött egy nyilatkozatot (mellékletekkel együtt), azonban az eljárás alá vont fenti határidőben történő teljesítése a rendelkezésre álló adatokból nem volt megállapítható, így szükségessé vált a Határozatban előírtak teljesülésének ellenőrzése utóvizsgálati eljárás keretében, ezért a Gazdasági Versenyhivatal 2020. október 8-án VJ/31/2020. szám alatt utóvizsgálati eljárást indított a HelloPay Zrt. ellen, a VJ/64/2017. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatban elrendelt kötelezettség teljesítésének ellenőrzése céljából.

12. A vizsgáló a vizsgálati jelentést 2021. május 19-én terjesztette a Versenytanács elé, ezzel az eljárás a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 47. §-ának (2) bekezdése alapján versenytanácsi szakaszba került.

13. A vizsgálat VJ/31-64/2020. számú jelentésében a Tpv. 77. § (6) bekezdés d) pontja alapján – a kötelezettség teljesítésének hiányosságaira figyelemmel – indítványozza bírság kiszabását az eljárás alá vont vállalkozással szemben.

14. Az eljáró versenytanács VJ/31-69/2020. számú előzetes álláspontját 2021. augusztus 5-én küldte meg az eljárás alá vontnak elektronikusan, aki azonban azt nem vette át időben, így a NISZ Biztonságos Kézbesítési Szolgáltatás tájékoztatása szerint az irat kézbesítése (a meghírusulási igazolások alapján hivatalosan) 2021. augusztus 23-án állt be. Az eljáró versenytanács 2021. szeptember 9-én jelzéssel élt az eljárás alá vont vezérigazgatója felé, illetve tájékoztatásul megküldte az előzetes álláspontot a vállalkozásnak.⁴ Az eljárás alá vont határidő-hosszabbítást kért és jogi képviselőt hatalmazott meg. A módosított határidőben a tárgyalásra 2021. október 6-án került sor.⁵ Figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont a versenytanácsi szakban, az előzetes álláspont kézhezvételét követően ismét módosítani kezdte gyakorlatát, valamint ezen módosítást a jelen utóvizsgálati versenyfelügyeleti eljárástól függetlenül kívánja fenntartani, az eljáró versenytanács ezen legújabb módosítást az egyértelműség érdekében nem a tényállási részben, hanem az értékelés körében mutatja be.

II.

A kötelezettség kapcsán rendelkezésre álló iratok és egyéb információk

II.1. A módosítással kapcsolatos általános információk

15. A Határozat 276. pontja szerint az eljáró versenytanács rendelkezésére álló információk szerint a jogsértő magatartás – a Határozat meghozatalának időpontjában – nem került még módosításra teljeskörűen, pusztán megkezdődtek a módosítások.
16. A Határozat 277. pontja pedig azt rögzítette, hogy az eljáró versenytanács nem határozta meg pontosan, részletekbe menően az eltiltásnak való megfelelés mikéntjét, azonban az életszerűen azt jelenti, hogy az eljárás alá vont a módosítás révén a fogyasztóknak valós, aktív döntési helyzetet biztosít a borralaló és annak mértéke kapcsán (azaz ne legyen alapbeállítás, esetleg 0%-os legyen az alapbeállítás, így a borralaló meghatározása a fogyasztótól függjön, annak mértéke az elégedettség függvényében legyen változtatható), ahogyan azt a szabályozás a kereskedőkre nézve egyébként is előírja.
17. A Határozat átvételétől az azonnali jogvédelem elrendeléséig eltelt időszak (2019. november 21-től 2020. május 4-ig) a járványhelyezettel nem volt egészében érintett, ugyanakkor a Határozatban foglaltak teljesítésére vonatkozóan nincs információja⁶ az eljáró versenytanácsnak.
18. Az eljárás alá vont 2020. október 1. napján küldött beadványával⁷ kívánta igazolni a Határozatban előírt kötelezés teljesítését. Előadta, hogy a jogsértőnek ítélt gyakorlat megszüntetése érdekében minden egyes szerződéses partnerével módosította az eredetileg megkötött keretszerződését. A módosítások értelmében a jövőben a terminálokon a 10%-os borralaló/adomány mértéke helyett az eszköz a fizetéskor felteszi a kérdést, hogy a fogyasztó kíván-e borralalót adni. Ezt követően a fogyasztó „Igen” és „Nem” választási lehetőségek közül választhat. „Nem” válasz esetén 0%, „Igen” válasz esetén 10% kerül kijelzésre, amely beállításokat mindkét esetben megváltoztathatja a fogyasztó az eredeti választását követően.
19. Az eljárás alá vont álláspontja szerint a módosításokkal és a terminálok ehhez kapcsolódó szükséges átprogramozásával megszűnt a kifogásolt jogsértő állapot.⁸

⁴ VJ/31-73/2020.

⁵ VJ/31-80/2020. számú jegyzőkönyv

⁶ Az eredetileg előírt 2020. május 21-i határidőig nem nyilatkozott az eljárás alá vont semmilyen esetleges részteljesítésről sem, illetve a Fővárosi Törvényszék előtti perben nem tett a teljesítésre vonatkozó nyilatkozatot.

⁷ VJ/31-26/2020. (VJ/64-150/2017.)

⁸ VJ/31-26/2020. (VJ/64-150/2017.)

20. Azoknál a partnereknél, ahol a szerződés módosítására nem volt lehetőség (különösen azért, mert az adott partner a járványügyi helyzetre tekintettel a tevékenységét szünetelteti) az eljárás alá vont a borraavaladási lehetőséget kikapcsolta. Ennek igazolására csatolta a borraavaladás lehetőségének kikapcsolásáról felvett „jegyzőkönyvet” (valójában az eljárás alá vont üzemeltetési menedzserének nyilatkozatát).
21. Az eljárás alá vont előadta, hogy a szerződéses partnerei ezen felül kötelesek a terminál használatáról az alkalmazottaikat és fogyasztóikat részletesen tájékoztatni, ezáltal megteremteni annak lehetőségét, hogy a fogyasztó befolyásmentesen dönthessen a borraavaló adásáról és annak mértékéről. E körben a szerződéses partnerek kötelesek alkalmazottaiktól megkövetelni, hogy a fogyasztókat teljeskörűen tájékoztassák a borraavaladás módjáról szóban vagy a kihelyezett információs anyagok útján. Szintén kötelezettségként vállalják az eljárás alá vont szerződéses partnerei az eljárás alá vont szerint, hogy ittas személyektől nem fogadnak el borraavalót (tehát az ún. jatt csúszkát ilyen esetben kötelesek 0%-ra állítani).
22. A szintén csatolt „Vállalkozási szerződés módosítás” dokumentumok 3. számú mellékletét képező „Kondíciós lista” rendelkezései a következők:⁹

[ÜZLETI TITOK]

23. Az eljárás alá vont az utóvizsgálat során úgy nyilatkozott,¹⁰ hogy a Határozatban elrendelteknek megfelelően és a járványhelyzetre való tekintettel az alábbi ütemezést alakította ki és ez alapján járt el a terminálok átállításának érdekében:
- 1. ütem: szoftver fejlesztés (2020. január 2. – 2020. március 20.)
 - 2. ütem: szerződések jogi előkészítése (2020. január 2. – 2020. március 6.)
 - 3. ütem: éles teszt a pandémia miatti korlátozások feloldását követően (2020. június 25-től)
 - 4. ütem: szerződésmódosítások és terminál átprogramozások (2020. augusztus 3. – 2020. augusztus 31.)
24. Nyilatkozata szerint a 4. ütem végeztével az összes terminálon, ahol a szerződés aláírásra került az eljárás alá vont átállította a borraavaló adás módját. Azoknál a termináloknál, ahol nem sikerült aláírni, ott a borraavaló adás lehetőségét letiltotta, majd a későbbi aláírást követően az új borraavaló adási módot engedélyezte.
25. A fentieket (a 4. ütemmel kapcsolatos információkat, nyilatkozatot) a megkeresett vendéglátóhelyek is megerősítették (lásd a vizsgálati jelentés IV.2. pontját), azzal, hogy egyes helyeken személyesen, másoknál távolról történt az átprogramozás a megkérdezettek előadása szerint.
26. Egyes megkeresett partnerek csatolták az eljárás alá vonttól 2020. augusztus 18-án kapott e-mailes tájékoztatást¹¹ is:
- „Tisztelt Partnereink!*
Ezúton szeretnénk tájékoztatni Benneteket, hogy GVH 2019. novemberi határozatának megfelelően a HelloPay borraavaló-adási megoldását augusztus 31-i határidővel módosítjuk. Az új kiviteli alak működését a csatolt bemutató tartalmazza. Az elmúlt hónapokban házon belül és éles környezetben is teszteltük az új metódust és örömmel kijelenthetjük, hogy:
- *a vásárlóknak a használat továbbra is diszkrét és kényelmes,*
 - *a tranzakció lebonyolítása intuitív és gyors,*

⁹ VJ/31-26/2020. (VJ/64-150/2017.)

¹⁰ VJ/31-25/2020.

¹¹ VJ/31-10/2020. számú irat melléklete, VJ/31-15/2020. számú irat melléklete

- a kötelező kiválasztás és az alapérték elhagyása miatt az elégedettség nőtt, mivel a “figyelmetlenségből” történő borralaló-adás lehetősége kizárt,
- a pincérek számára a kommunikáció sokkal kényelmesebb,
- a csúszka korábban tapasztalt pénzügyi eredményessége érdemben nem változott.

Az eszközök frissítéséhez és a jogkövető működés érdekében egy kisebb szerződésmódosítás szükséges, mely a kondíciós lap jogi részét érinti. A dokumentum aláírását követően a terminálok szoftverfrissítése távolról történik, melyről jegyzőkönyv készül. Fontos, hogy az új szoftververzióra történő átállásnak legkésőbb augusztus 31-én meg kell történnie. Az esetlegesen – pl. a vírushelyzet miatt – zárva tartó egységekben, illetve azon partnereinknél, ahol a szerződésmódosítás bármely más ok miatt nem történik meg a fenti határidő előtt, a borralaló funkció 2020. szeptember 1-től ideiglenesen nem lesz elérhető. Munkatársaink keresni fognak Benneteket és bármilyen felmerülő kérdés esetén állunk rendelkezésetekre!”

27. Az e-mailben csatolásra került az átprogramozott terminál használatot bemutató alábbi grafikai anyag is:

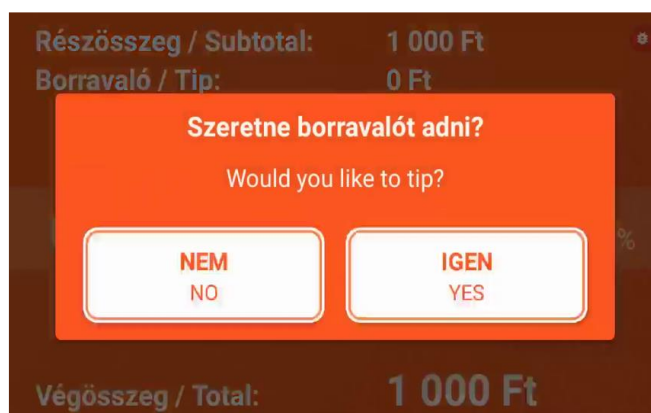

II.2. A módosított kereskedelmi gyakorlat

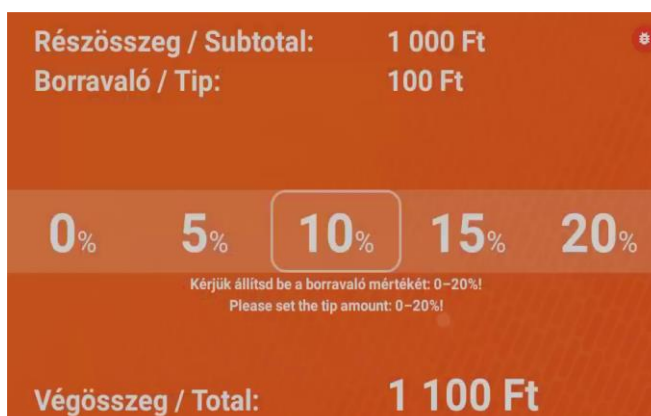
28. A vizsgálati jelentés IV. pontja részletesen tartalmazza a módosult gyakorlatot mindhárom esetre nézve (borralalóadás, adományadás, illetve borralaló- és adomány együttes adásának a lehetősége) és különböző típusú terminálokra nézve. Az eljáró versenytanács a következőkben csak a borralalóadást (és az esetleges eltéréseket) ismerteti, figyelemmel arra, hogy érdemi (kommunikációs) különbség nincs az egyes esetek között.

II.2.1. A vezetékes terminál módosított működése

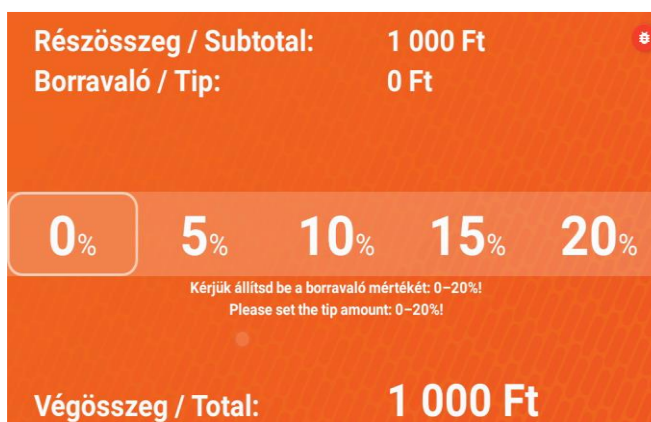
29. Miután a kereskedői oldalon bevételre kerül a megvásárolt termék(ek) ellenértéke a terminálon, a fogyasztó számára a következő kérdés jelenik meg, az alábbi választási opciókkal (a vásárlás nem folytatható, amíg a fogyasztó nem választ a kijelzőn megjelenő opciókból):

30. Ha a fogyasztó az „Igen/Yes” opciót választja, akkor a kijelzőn megjelenik a százalékos felület és az összeg 10% borralalóval (és/vagy adománnyal) számolt értéke végösszegként (a részösszeg és a borralaló összege is) és az a kisebb betűs tájékoztatás, hogy „Kérjük állítsd be a borralaló mértékét: 0-20%!”.

31. Ha a fogyasztó a „Nem/No” gombot választja, akkor a százalékos felület 0%-ra állítva lesz látható, ugyanazzal a felhívással: „Kérjük állítsd be a borralaló mértékét: 0-20%!”:

32. A fogyasztó kártyaérintéssel jóváhagyja a tranzakciót.

II.2.2. A vezetékmentes terminál módosított működése

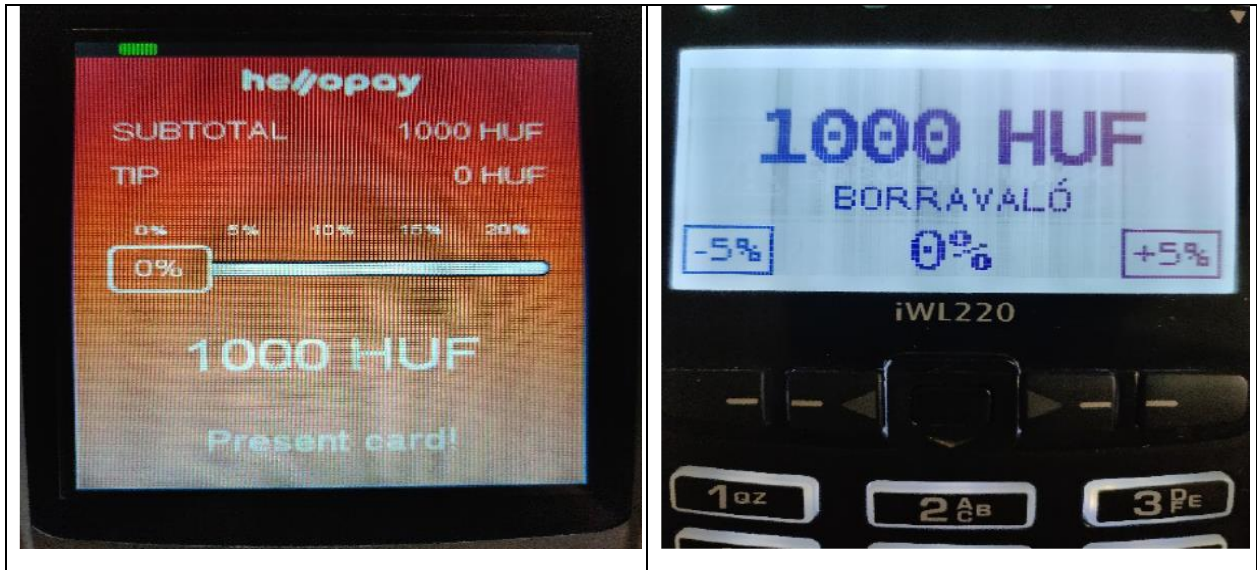
33. Miután a kereskedő beütötte a terminálon a vásárlás összértékét, a fogyasztó előtt megjelenik a borraaló adására vonatkozó kérdés következő opciókkal (a vásárlás nem folytatható, amíg a vásárló nem választ a kijelzőn megjelenő opciókból):

34. Amennyiben a fogyasztó a borraaló (és/vagy adomány adása) mellett dönt, úgy a terminálon megjelenik az összeg 10% borraalóval (és/vagy adománnyal) számolt értéke. A feliratok felváltva jelennek meg magyarul és angolul. A borraaló mértékét a fogyasztó a „csúszkán” vagy lépegetve módosíthatja (az ún. iWL280 terminál esetén százalékonként, az iWL 220 és az iCT250 terminálokon 5%-onként):

35. Ha a fogyasztó nem szeretne borraalót adni, akkor 0%-ra állítva jelenik meg a csúszka. A borraaló mértékét az ügyfél a fizetést megelőzően itt is módosíthatja (szintén százalékonként vagy 5%-onként):

36. A fogyasztó itt is kártyaérintéssel jóváhagyja a tranzakciót.

II.2.3. Egyéb kommunikációk

37. A www.hellopay.hu honlapon¹² olvasható a szolgáltatás bevétel/forgalom növelő jellemzőjének ismertetése: „Bevétel növekedés. Magasabb bevétel a szabadalmaztatott borraivaló csúszkának köszönhetően.”, „Gyorsaság. Gyorsabb tranzakciók, magasabb kosárérték.” „Kézpénz megszüntetése. A készpénzzel történő fizetés elhagyása a rendezvényeken és eseményeken nem csak felgyorsítja a tranzakciókat, hanem nagymértékben növeli a biztonságos működést.” „Egyedi terminálok. ...a kiszolgáló személyzettel való közvetlen kommunikáció nélkül is lehetővé teszi a kívánt mértékű borraivaló egyszerű meghatározását és az adott összegnek a számlához történő hozzáadását.”, „Teljeskörű megoldás. ...saját fejlesztésű, android alapú duplakijelzős pincérrendszerünk jelenthet akár 10%-os bevétel növekedést.”.

38. A szöveg mellett megjelenik a terminál képe 10%-os alapbeállítással, valamint +7,8% feltüntetése, utalva ezzel a terminál használatával járó bevétel növekedésre.

39. Az eljárás alá vont honlapján 2019. augusztus 28. napjától elérhető ÁSZF VII. 1. pontja szerint „amennyiben borraivaló és/vagy adomány is adható, az alapbeállításnak megfelelő összeg megjelenik, ezt a felhasználó lefelé és felfelé is módosíthatja.” Az ÁSZF VII. 3. pontja szerint továbbá „A kártyával fizetéskor borraivaló és/vagy adomány is adható, ebben az esetben a tényleges vásárlás összegénél magasabb összeget von le a rendszer. A látogató a borraivaló (adomány) értékét maga határozza meg, az alapbeállítást lefelé és felfelé is szabadon módosíthatja a kívánt értékre. Felhívjuk a felhasználók figyelmét, hogy ilyen esetben a beírt összeget fokozottan ellenőrizzék.”

III.

Az eljárás alá vont észrevételei az előzetes álláspontra

40. A VJ/31-79/2020. számú iratban az eljárás alá vont elsődlegesen azt kérte, hogy az eljáró versenytanács az eljárást szüntesse meg, amennyiben ez nem lehetséges, úgy a bírság kiszabásától tekintsen el vagy a tervezettnél jelentősen alacsonyabb, legfeljebb figyelmeztető jellegű bírságot szabjon ki.

¹² VJ/31-31/2020. 2021. február 17. napján készült képernyőmentések

Eltiltásnak való megfelelés kapcsán előadottak¹³

41. Az eljárás alá vont szerint a határozatban előírt eltiltásnak teljes mértékben eleget tett, a társaság kereskedelmi gyakorlata mindenben megfelel a vonatkozó jogszabályoknak, a Határozatban és a Fővárosi Törvényszék 105.K.701.017/2021/9. számú ítéletben foglalt elvárásoknak. Kiemelte továbbá, hogy mind az alap-, mind az utóvizsgálati eljárásban messzemenőig együttműködött a hatósággal és bemutatta, hogy milyen további intézkedések bevezetését készítette elő. Az együttműködés keretében – fenntartva, hogy a Határozat szerinti eltiltásnak teljes mértékben eleget tett és a HelloPay terminálok működése mindenben megfelel a vonatkozó jogszabályoknak – vállalja, hogy rövid határidőn belül, de legkésőbb 2021. november 15-ig akként változtatja meg a kereskedelmi gyakorlatát, hogy a fogyasztók a HelloPay terminálok használatával való fizetés során az ún. jatt-csúszkán nem alkalmaz jelölőnégyzetet. A teljes körűen bevezetni tervezett, és (több szerződéses partnerénél) részben már végre is hajtott módosítás alapján a fogyasztó maga állíthatja be a borraivaló mértékét, nem kap erre vonatkozó előzetes megerősítő kérdést, megszünteti továbbá a 10%-os mértéken álló jelölő téglalap használatát. A fogyasztó egy egyszerű mozdulattal beállíthatja a számára megfelelő borraivaló mértéket és fizethet a kártyájával. Az eljárás alá vont szerint ezzel a beállítással a társaság vitathatatlanul valós, aktív döntési helyzetet biztosít a fogyasztónak mind a borraivalóadás, mind annak mértéke kapcsán. A fogyasztó tehát szabadon, befolyásmentesen dönthet az elégedettsége függvényében arról, hogy ad-e borraivalót, és ha ad, mekkora összegű borraivalót ad. Ehhez nyújt segítséget az ún. jatt csúszka, amelyen 5%-onkénti lépcsők segítenek a fogyasztók döntésének meghozatalában (beállíthat akár 0%-ot is, ha meggondolta magát).
42. Az eljárás alá vont álláspontja azonban alapvetően az, hogy teljes mértékben eleget tett a Határozatban foglalt eltiltásnak 2020 augusztusában: a kifogásolt kereskedelmi gyakorlat orvoslása érdekében garanciális lépésként bevezetett a fizetési folyamatban egy köztes lépcsőt, mely során *expressis verbis* rákérdez, hogy a fogyasztó szeretne-e borraivalót adni vagy sem. Ennek megfelelően a fogyasztónak aktív magatartással kell döntenie a borraivalóadás tényéről. Ezzel a biztonsági lépcsővel – eleget téve a Határozatban rögzített elvárásoknak – az eljárás alá vont megszüntette a korábban alkalmazott alapbeállítást, nem sugallja azt, hogy a borraivalóadás elvárt lenne. Az eljárás alá vont szerint ezzel orvosolta az ítélet azon megállapítását, miszerint a borraivalóra vonatkozó ügyleti döntés nem azzal az alapkérdéssel indult, hogy egyáltalán a fogyasztó akar-e borraivalót fizetni.
43. Az eljárás alá vont szerint kifejezetten téves az előzetes álláspont azon értelmezése, hogy a jelölő téglalap 10%-ra történő helyezése egyfajta alapbeállításként funkcionálna. Az eljárás alá vont szerint a Határozatban alapbeállításként a Versenytanács és a Fővárosi Törvényszék azt a helyzetet értékelte, amikor a fogyasztó minden előzetes kérdés nélkül már a vizuálisan kiemelt 10%-ot hangsúlyozó, kiegészítő információ nélküli képernyővel találta szemben magát. Ezzel szemben az eljárás alá vont szerint az előkérdés bevezetése kiküszöbölte az alapbeállítás kérdését. Továbbá kiemelte, hogy a jatt-csúszka alatt jól olvashatóan szerepel a borraivaló mértékének beállítására vonatkozó tájékoztatás: „*Kérjük állítsa be a borraivaló mértékét: 0-20 %*”.
44. Az eljárás alá vont szerint nem értékelhető visszalépésként, hogy az alapügyben bemutatotthoz képest a tájékoztató mondat betűméret csökkent. A kisebb betűméret ellenére a mondat könnyedén olvasható a fogyasztók számára, és a fogyasztókat nem éri meglepetésként azok után, hogy igennel feleltek a borraivalóadásra vonatkozó kérdésre.
45. Az eljárás alá vont szerint a fogyasztók szabad döntését támasztja alá az is, hogy a módosított kereskedelmi gyakorlat bevezetése óta összesen [ÜZLETI TITOK] tranzakciót hajtottak végre

¹³ Az eljárás alá vont álláspontját a versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyaláson is megerősítette az eltiltás tartalma, az előkérdés kezelése kapcsán (VJ/31-80/2020. számú jegyzőkönyv)

borravalóadásra alkalmas HelloPay terminálon, és ebből csupán [ÜZLETI TITOK] alkalommal döntöttek a fogyasztók úgy, hogy adni akarnak borravalót, és az esetek [ÜZLETI TITOK]% -ában a fogyasztók eltértek a 10%-os mértéktől és más összegű borravalót állítottak be. Az adatokból az eljárás alá vont szerint jól látható, hogy a HelloPay terminálokat használó fogyasztók jelentős része nem kezeli alapbeállításként sem azt, hogy (i) kötelező, illetőleg elvárt a borravaló adása, (ii) sem a borravaló 10%-os mértékét.

46. Az eljárás alá vont az ún. jatt-csúszka vizuális kiegyenlítése körében előadta, hogy mivel a Határozat sérelmesnek találta, hogy a 10%-os borravaló mérték „hangsúlyos” és „tolakodó” módon került kiemelésre, e tekintetben is módosította kereskedelmi gyakorlatát: így a fogyasztók azonos betűméretű, azonos betűszínű és azonos betűvastagságú borravalómértékkel találkozhatnak. A társaság által alkalmazott jelölő téglalap csupán egy fogyasztóbarát technikai megoldás, amely segíti a fogyasztókat a jatt csúszkán való navigálásban.

47. Az eljárás alá vont szerint továbbá a fogyasztói autonóm döntéshozatalát segíti, hogy – a kifogásolt gyakorlathoz képest eltérően – a részösszeg és a borravaló mértéke azonos betűmérettel, azonos betűszínnel és betűvastagsággal jelenik meg, így a fogyasztó egyértelműen láthatja, hogy mekkora az adni kívánt borravaló összege és a fizetendő végösszeg.

48. Az eljárás alá vont szerint tehát téves az eljáró versenytanács azon megállapítása, hogy a fogyasztók bár a borravaló adás kapcsán találkoznak aktív döntési helyzettel, azonban annak mértéke kapcsán már nem, így az eljárás alá vont módosított gyakorlata nem felel meg a Határozatban kifejtett elvárással, mivel a befolyásmentes ügyleti döntés a borravaló és annak mértéke kapcsán is aktív döntési helyzetet kíván. Az eljárás alá vont szerint a Határozat rendelkező része szerint arra volt köteles, hogy felhagyjon a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 8. § (1) bekezdésbe ütköző agresszív kereskedelmi gyakorlatával, melynek teljes mértékben eleget tett. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a Határozat azt róta a HelloPay terhére, hogy

- a szolgáltatás elfogadását (a borravaló adását) „alapértelmezettként” állította be,
- azt sugallta a fogyasztónak, hogy mindenképpen elvárt a borravaló adása,
- egyértelműen és hangsúlyosan került kiemelésre a jatt csúszka révén a 10%-os mérték,
- a terminálon automatikusan a borravalóval növelt összeg jelent meg végösszegként nagyobb méretben,
- összekeverhető volt a kötelezői felszolgálati díj és a borravaló,
- olyan helyen is alkalmazta a társaság a beállítás, ahol tipikusan nem szokás borravalót adni,
- nem kapott a fogyasztó szükségképpen információt arról, hogy a borravaló mértéke még módosítható.

49. Az eljárás alá vont szerint fentieket erősítette meg az elsőfokú bíróság ítélete, amikor rögzítette, hogy a Határozat „az alapbeállítás pszichikai nyomásgyakorlásra való alkalmasságát többek között arra alapította, hogy az alaplémérték beállításával a borravaló/adományra való döntés nem azzal az alapkérdéssel indul, hogy egyáltalán a fizető vendég/vásárló/szolgáltatást igénybe vevő akar-e borravalót/adományt fizetni.” Az eljárás alá vont szerint tehát az eljáró versenytanács azt találta jogsértőnek, hogy a HelloPay által korábban használt beállítások azt sugallták, hogy a borravalóadás elvárt és annak szokásos mértéke 10% (az eljárás alá vont szerint ezen két körülmény együttes fennállását találta jogsértőnek a Határozat), az agresszív kereskedelmi gyakorlatot arra az esetre állapította meg, amennyiben a fogyasztók egyből, mindenféle előkérdés nélkül, közvetlenül a

(hangsúlyosan és tolakodó módon kiemelt) 10%-os mértékű borraivalóval növelt összeggel találkoztak.

50. Az eljárás alá vont szerint a fenti kifogásokat teljes mértékben orvosolta:

- az előkérdés bevezetésével döntési alaphelyzetként a borraivalóadás tényéről kell előzetesen döntenie a fogyasztónak, a fogyasztók nem egyből a 10%-os mértéket kiemelő jatt-csúszkával találkoznak, ennek megfelelően fel sem merülhet, hogy a HelloPay terminál azt sugallná a fogyasztóknak, hogy elvárt a borraivaló adása,
- az előkérdés feloldja az elvárás kifejezése és az elégedettség közötti ellentmondást,
- az előkérdés egyértelművé teszi a fogyasztók számára, hogy borraivalóról és nem kötelezően fizetendő felszolgálati díjról van szó,
- megszüntetésre került a 10%-os mérték „*hangsúlyos*” és „*tolakodó*” kiemelése, a társaság azonos betűméretet, színt és vastagságot alkalmaz,
- hangsúlyosan kerül feltüntetésre a borraivaló nélkül fizetendő összeg és külön a borraivaló mértéke is,
- a társaság megfelelően módosított a HoReCa egységekkel kötött szerződéseit és tovább növelte a fogyasztói tájékoztatást, kiemelt hangsúlyt fektet az edukációra, valamint előírja a HoReCa partnereinek, hogy ittas személyektől nem fogadhatnak el borraivalót.

51. Az eljárás alá vont szerint annak, az előzetes álláspontban is megfogalmazott elvárásnak a HelloPay módosított kereskedelmi gyakorlata teljes mértékben megfelel, hogy *„nem jogsértő [...] a vizsgált borraivaló fizetésével kapcsolatos gyakorlat, ha a borraivaló meghatározása a fogyasztótól függ, illetve annak mértéke az elégedettség függvényében változtatható.”*

52. A fogyasztói döntés autonómiáját igazolja, hogy a beállítások módosításától, azaz 2020. szeptember 1-től kezdődően a HelloPay terminálokön történt [ÜZLETI TITOK] [ÜZLETI TITOK]% -ában nem kívántak a fogyasztók borraivalót adni, [ÜZLETI TITOK]% -ában pedig 10%-tól eltérő mértékű borraivaló adása mellett döntöttek. Ennek megfelelően az eljárás alá vont szerint a tranzakciók 100%-ában¹⁴ a fogyasztók vitathatatlanul az elégedettségük függvényében döntöttek arról, hogy adnak-e, és ha adnak, milyen összegű borraivalót.

53. Az eljárás alá vont a VJ/31-36/2020. számon iktatott panasz kapcsán kiemelte, hogy az 2020. július 17-én, tehát a számára a teljesítésre nyitva álló határidőt lejártát megelőzően érkezett, így annak tartalmát az eljárás alá vont terhére értékelni nem lehet.

54. Az eljárás alá vont szerint a fentiek alapján az utóvizsgálati eljárás megszüntetésének van helye a Tpv. 77. § (6) bekezdése alapján.

A gyakorlat újabb módosítása kapcsán előadottak

55. Ezzel együtt a vállalkozás kiemelte, hogy – fenntartva, hogy a Határozat szerinti eltiltásnak teljes mértékben eleget tett és a HelloPay terminálok működése mindenben megfelel a vonatkozó jogszabályoknak – vállalja, hogy az alábbiak szerint módosítja a kereskedelmi gyakorlatát (azaz az ún. jatt-csúszkán nem alkalmaz jelölőnégyzetet) legkésőbb 2021. november 15-ig, sőt, a módosított gyakorlatot már több szerződéses partnerénél bevezette (az érintett partnerek listáját csatolta):

¹⁴ Az arányt az eljárás alá vont a versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyaláson pontosította (VJ/31-80/2020. számú jegyzőkönyv).

Részösszeg / Subtotal:	1 000 Ft
Borralaló / Tip:	0 Ft

0%	5%	10%	15%	20%
-----------	-----------	------------	------------	------------

Kérjük állítsd be a borralaló mértékét: 0–20%!
Please set the tip amount: 0–20%!

Végösszeg / Total:	1 000 Ft
---------------------------	-----------------

56. Az eljárás alá vont előadása szerint a teljes körűen bevezetni tervezett, és részben már végre is hajtott módosítás alapján a fogyasztó maga állíthatja be a borralaló mértékét, nem kap erre vonatkozó előzetes megerősítő kérdést, megszünteti továbbá a 10%-os mértéken álló jelölő-téglalap használatát. A fogyasztó egy egyszerű mozdulattal beállíthatja a számára megfelelő borralaló mértéket és fizethet a kártyájával. Ezzel a beállítással a társaság szerint vitathatatlannal valós, aktív döntési helyzetet biztosít a fogyasztónak mind a borralalóadás, mind annak mértéke kapcsán. A fogyasztó tehát szabadon, befolyásmentesen dönthet az elégedettsége függvényében, hogy ad-e borralalót, és ha ad, mekkora összegű borralalót ad.

Az eltiltásnak való megfelelés igazolása kapcsán előadottak

57. Az eljárás alá vont kiemelte, hogy a teljesítésre nyitva álló határidő 2020. augusztus 31. napján járt le, így életszerűtlen és nem is várható el, hogy a teljesítés igazolását még ugyanazon a napon megfelelően alátámasztva meg tudja küldeni az eljárás alá vont a hatóság részére. Előadta, hogy jóhiszeműen járt el az eltiltás megvalósításának igazolásakor: részletes adatszolgáltatást nyújtott be még az utóvizsgálati eljárás megindítását megelőzően.

58. Az eljárás alá vont szerint továbbá a joggyakorlat (a VJ/9/2020. számú utóvizsgálatban hozott határozat) alapján önmagában a határidőben való teljesítés igazolásának esetleges késedelme nem teszi indokolttá a mulasztás megállapítását és bírság kiszabását.

A bírság kapcsán előadottak

59. A társaság nem osztja az eljáró versenytanács azon értelmezését, miszerint a Tpv. 77. § (6) bekezdés d) pontja és a 78. § (1a) bekezdés b) pontja alapján az eljáró versenytanács köteles bírságot kiszabni abban az esetben, amennyiben az eljárás alá vont határidőben nem tesz eleget a határozatban előírt eltiltásnak. Az eljárás alá vont szerint ugyanis a Tpv. kommentár is úgy fogalmaz, hogy a Tpv. 78. § (1) és (1a) bekezdése azt határozza meg, hogy az eljáró versenytanács kivel szemben *szabhat* ki bírságot. Ennek megfelelően nem lehet *contra legem* értelmezés az, amely szerint utóvizsgálati eljárásban az eljáró versenytanácsnak van mérlegelési jogköre az esetlegesen kiszabandó bírság kapcsán.

60. A versenyfelügyeleti eljárások prevenció céljával kapcsolatban az eljárás alá vont előadta, hogy tekintettel arra, hogy a jelen eljárás kimenetelétől függetlenül tovább módosítja nemcsak az alapügyben vizsgált gyakorlatát, hanem módosít a jelen utóvizsgálati eljárás tárgyát nem képező kereskedelmi gyakorlatán is, a HelloPay terminálok működése összhangba kerül a vonatkozó jogszabályokkal és a hatóság elvárásaival, azaz megvalósult a bírság kiszabással elérni kívánt cél.

61. Az eljárás alá vont szerint a fentiekre tekintettel jogpolitikailag sem indokolt generális prevencióként bírságot kiszabni a társasággal szemben. Kiemelte továbbá, hogy mind az alapügyben, mind a jelen utóvizsgálati eljárás során teljes mértékben együttműködött a Gazdasági Versenyhivatallal.
62. Az eljárás alá vont kérte arra az esetre nézve, amennyiben az eljáró versenytanács nem tud eltekinteni a bírság kiszabásától, hogy a társasággal szemben jelképes összegű bírságot szabjon ki az alábbi indokokra tekintettel.
63. Az eljárás alá vont nem kapott részletes iránymutatást az eltiltás végrehajtásának mikéntjéről és nem egy részletes kötelezettségvállalásról van szó, hanem egy szűkszavú eltiltásról. Továbbá az eljárás alá vont szerint a módosításokat a teljesítésre nyitva álló határidőben bevezette, abban késedelmet nem állapított meg a hatóság, valamint az eljáró versenytanács is azon az állásponton van, hogy jelen esetben már nem indokolt az eltiltás végrehajtásának elrendelése.
64. Az eljárás alá vont szerint továbbá az eljáró versenytanács részben megalapozatlanul, részben okszerűtlenül értékeli a felróhatósága kapcsán részletezett körülményeket.
65. Az eljárás alá vont sérelmezte, hogy az eljáró versenytanács érdemben nem vizsgálta meg, hogy a módosított gyakorlata ténylegesen hány fogyasztót érintett. Az eljárás alá vont visszautalva a fent megadott adatokra kiemelte, hogy [ÜZLETI TITOK] esetben éltek a fogyasztók a borraivaladás lehetőségével, és csupán ezen vásárlások [ÜZLETI TITOK]% -ában, azaz [ÜZLETI TITOK] esetben döntöttek úgy, hogy a 10%-os mértékű borraivalót megfelelőnek tartják. Mindezek alapján nem szögezhető le, hogy a társaság magatartása széles fogyasztói kört érintett volna. Az eljárás alá vont szerint továbbá a 2020. szeptember 1. napját megelőzően borraivaladásra alkalmas HelloPay terminált használók köre a jelen eljárás keretében nem vehető figyelembe (ide értve azt a panaszos eljárást is, amit az eljáró versenytanács az előzetes álláspontjában hivatkozott).
66. Az eljárás alá vont kérte – gyakorlatának megfelelően – kiemelt enyhítő körülményként figyelembe venni, hogy a több mint másfél éve húzódó járványhelyzet erősen érintette azt a piaci szegmenst, amely esetében felmerülhet egyáltalán a HelloPay terminálok felhasználásával adható borraivaló kérdése.
67. Az eljárás alá vont szerint a bírság összegének meghatározása során nem lehet eltekinteni a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól szóló 12/2017. közleményétől¹⁵ (a továbbiakban: Bírságközlemény). A Bírságközlemény alapján fogyasztóvédelmi tárgyú ügyekben vagy a jogsértő kommunikációhoz kapcsolódó reklámköltés, vagy a jogsértő kereskedelmi gyakorlat révén realizált nettó árbevétel tekinthető a bírság kiinduló pontjának. Mindezek alapján az eljárás alá vont szerint a jelen eljárás keretében sem lehet attól eltekinteni, hogy a jogsértéssel érintett áruból a jogsértés időszaka alatt mekkora nettó árbevételt realizált a társaság. Az eljárás alá vont erre való tekintettel bemutatta, hogy 2020-ban az egyes hónapokban mekkora árbevételt realizált azon HelloPay terminálok esetén, amelyek alkalmasak voltak borraivaló adására.
68. Az eljárás alá vontnak 2020-ban borraivaladásra alkalmas HelloPay terminálokból származó borraivaló-jutaléka [ÜZLETI TITOK] Ft volt, azaz 2020-ban nettó árbevételének csupán [ÜZLETI TITOK]% -át szerezte a kifogásolt magatartással összefüggésben.
69. Az eljárás alá vont kiemelte továbbá, hogy egyfajta előzetes megfelelésként is értelmezhető a jelen utóvizsgálati eljárás kimenetelétől függetlenül vállalt módosítások bevezetése és kérte ennek figyelembe vételét a bírság körében: az eljáró versenytanács is azt rögzítette előzetes álláspontjában, hogy az utóvizsgálati eljárásokra *expressis verbis* nem irányadó a Bírságközlemény, azonban a

¹⁵ Egységes szerkezetben az azt módosító 1/2021. közleménnyel.

következetes versenytanácsi gyakorlat alapján az eljárás alá vontak együttműködési jellegű intézkedéseire figyelemmel van az eljáró versenytanács.

70. Végezetül az eljárás alá vont előadta (előző évi beszámolója csatolásával), hogy fennálló pénzügyi helyzetére tekintettel a bírság egy összegben történő megfizetése nem képes, nettó árbevétele a megelőző évhez képest a felére esett vissza, azonban még ilyen jelentős mértékű gazdasági visszaesés mellett is továbbfoglalkoztatta munkavállalóit, valamint hangsúlyt fektetett és jelenleg is fektet arra, hogy a fogyasztók részére továbbra is biztosítani tudja a készpénzmentes fizetés lehetőségét, így kiemelt feladatként kezelte, hogy fizetésre alkalmas HelloPay terminálokat biztosítson számos COVID oltóhelyen. Erre tekintettel kérte az eljáró versenytanácsot, hogy abban az esetben, ha a társasággal szemben szimbolikus összeget meghaladó mértékű bírságot szab ki, úgy biztosítsa számára annak lehetőségét, hogy a kiszabott bírságot 24 hónap alatt, egyenlő részletekben teljesítse.

IV.

Jogi háttér

71. A Tpv. 77. § (1) bekezdésének d) pontja értelmében a Gazdasági Versenyhivatal utóvizsgálat keretében hivatalból ellenőrzi az eljáró versenytanács végrehajtható határozatában előírt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó, a Tpv. 77. § (1) bekezdés a)-c) pontban nem említett kötelezettség teljesítését, ha az a rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg.
72. A Tpv. 77. § (3) és (4) bekezdése szerint az utóvizsgálatra – a Tpv. 77. §-ában meghatározott eltérésekkel – a versenyfelügyeleti eljárásra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni, illetve az utóvizsgálat az eljáró versenytanács határozatában meghatározott teljesítési határidőtől, folyamatos kötelezettség, illetve a 30. § (3) bekezdése szerinti utólagos feltétel esetén a kötelezettség, illetve a feltétel fennállásának határozatban előírt utolsó napjától, ennek hiányában a határozat véglegessé válásától számított öt éven belül indítható. E határidőbe nem számít bele az az időtartam, amely alatt a határozat végrehajtása nem fogantósítható.
73. A Tpv. 77. § (5) bekezdése szerint az utóvizsgálat ügyintézési határideje három hónap; azt a Gazdasági Versenyhivatal elnöke, illetve - a versenytanácsi eljárás szakaszában - a Versenytanács elnöke indokolt esetben annak letelte előtt egy alkalommal, legfeljebb három hónappal meghosszabbíthatja.
74. A Tpv. 77. § (6) bekezdésének d) pontja értelmében a vizsgálónak az utóvizsgálatban előterjesztett jelentése alapján az eljáró versenytanács a feltétel teljesülésének, illetve az előírt kötelezettség teljesítésének megállapítása esetén az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti, ennek hiányában az (1) bekezdés d) pontja szerinti esetben elrendeli a kötelezettség végrehajtását vagy bírságot szab ki.
75. A Tpv. 78. § (1a) bekezdésének b) pontja alapján az eljáró versenytanács bírságot szab ki azzal szemben, aki határidőben nem teljesítette a határozatában a jogsértés megállapítása mellett meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozóan előírt kötelezettséget, és végrehajtás elrendelésére nem került sor.
76. Az (1b) bekezdés szerint a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja.
77. A Tpv. 78. § (2) bekezdés értelmében a bírság legmagasabb összegének meghatározásakor a nettó árbevételt a határozat meghozatalát megelőző üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló alapján kell meghatározni.

78. A Tpv. 78. § (4) bekezdés értelmében az (1a) bekezdés szerinti bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a kötelezettség megszegésének súlyára, a kötelezettséggel érintett piaci, gazdasági viszonyok jellegére, a fennálló versenyfeltételekre, valamint a vállalt kötelezettséget előíró határozat alapját képező közérdekre, a vállalkozás piaci helyzetére, a kötelezettség megszegésének felrőhatóságára, a kötelezettség addigi teljesítésére - tekintettel kell meghatározni. A kötelezettség megszegésének súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztettségének foka, az üzletfelek, versenytársak érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

V.

Jogi értékelés

V.1. A teljesítés tartalmának értékelése

79. Az eljáró versenytanács előzetesen kiemeli, hogy egy jogsértő magatartás további folytatásának megtiltását, illetve a magatartás abbahagyására való kötelezést elrendelő döntésnek történő megfelelés alapvetően tartalmi és nem formai kérdés, amennyiben a megfelelés a kereskedelmi gyakorlat (az alkalmazott állítások, módszerek, kommunikációs technikák) módosítását és nem annak megszüntetését, törlését jelenti. Ekként a megfelelés ellenőrzése sem pusztán annak a számonkérését jelenti, hogy történt-e valamiféle módosítás: az ellenőrzés célja annak a megállapítása, hogy az eltiltásnak való megfeleléssel a megállapított jogsértés megszűnt-e (ehhez elégséges mértékű és tartalmú volt-e a módosítás), hiszen ez volt az eltiltás célja.
80. Az eljáró versenytanács egyrészt összevetette a korábbi, jogerősen jogsértőnek megállapított kereskedelmi gyakorlatot a módosított (terminál) kommunikációval, másrészt önmagában is áttekintette az új kereskedelmi gyakorlat jellemzőit. Figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont az előzetes álláspontot követően újabb módosítást kezdett meg, illetve hajtott végre (és vállalta a jelen versenyfelügyeleti eljárástól függetlenül annak megvalósítását), az eljáró versenytanács ezen legújabb kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban is tenni kíván megállapításokat.
81. A Határozatban pontosan, részletekbe menően az eltiltásnak való megfelelés mikéntje nem volt meghatározva, ugyanakkor egyrészt az indokolásban bemutatásra került, hogy mely gyakorlat és miért valósít meg jogsértést, másrészt az eljáró versenytanács kifejezte azon álláspontját a Határozat indokolásában, hogy a kötelezettség teljesítése életszerűen azt jelenti, hogy az eljárás alá vont a módosítás révén a fogyasztóknak valós, aktív döntési helyzetet biztosítson a borraivaló és annak mértéke kapcsán, ami alapvetően az alapbeállítás megszüntetésével, esetleg a 0%-os alapbeállítással érhető el. Nem jogsértő [legalábbis az Fttv. érintett rendelkezései alapján] a vizsgált borraivaló fizetésével kapcsolatos gyakorlat, ha a borraivaló meghatározása, eldöntése a fogyasztótól függ, illetve annak mértéke az elégedettség függvényében változtatható.
82. A Határozat 209-201. és 220. pontjai értelmében ugyanis „*az üzenet a 10%-os mérték (méretbeli és jelölésbeli) kiemelésével még a – különböző forrásokból, pl. az egyébként is megkérdőjelezhetően hatékony szóbeli tájékoztatással közvetített – kiegészítő információval (misperint módosítható a mérték) együtt is az, hogy a mérték ugyan szabadon módosítható, de a szolgáltató szerint a 10%-os borraivaló a szokásos, elfogadott, azaz ha ettől az elvárástól kíván a fogyasztó eltérni, akkor módosítsa a beállítást. A kiegészítő információ nélkül pedig az üzenet még erőteljesebb: a végösszeget kell fizetnie, illetve amennyiben az elvárt módon kíván a fogyasztó dönteni, akkor a kiemelt 10%-os mértéket választja.*

Ezzel szemben a szabad választási lehetőséget, a kiegyensúlyozott, körültekintő fogyasztói döntést támogató üzenetnek annak kellene lennie az eljáró versenytanács álláspontja szerint, hogy a fogyasztó miután látja az igénybevett szolgáltatásért ténylegesen fizetendő díjat, elégedettsége függvényében szabadon választhat a borraivaló adása, majd azt követően a mértékek között (még csak nem is sugallja a szolgáltató, hogy mindenképpen elvárt a borraivaló és hogy annak szokásos

mértéke 10%).”, továbbá „a 10%-os (vagy bármely más, nullától különböző) mérték alapbeállításaként ... azt sugallja a fogyasztónak, hogy ekkora mértékű borralalót kell adnia – ezzel a megjelenítéssel az eljárás alá vont megzavarja az ügyleti döntési folyamat egészét.”

83. A Határozatban az eljáró versenytanács azt állapította meg, hogy az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlatával agresszív kereskedelmi gyakorlatot folytatott, amely alkalmas volt arra, hogy jelentősen korlátozza a fogyasztónak a többletösszeg (borralaló és/vagy adomány) fizetéssel kapcsolatos választási vagy magatartási szabadságát, illetve lehetőségét a tájékozott döntés meghozatalára, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, és ezzel az Fttv. 8. § (1) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.
84. Az eljáró versenytanács a Határozat 223. pontjában rögzítette, hogy *„a terminál alapbeállítása pszichés nyomásgyakorlást valósít meg a fogyasztókra, azoknak a borralalóadással kapcsolatos ügyleti döntésére: a külső körülményekre (a bizonytalanságra, a tranzakciós időnyomásra) és az emberi viselkedés egyes sajátos, szociális alapú jellemzőire (konfliktusos interakciók elkerülése, elvárásoknak való megfelelés igénye) is tekintettel a terminál ezen működése (és külső megjelenítése, tartalma) a fogyasztó zavarása révén az adott helyzetben jelentősen, gyakorlatilag a borralalóval kapcsolatos döntés lehetőségét megvonva korlátozhatja a fogyasztónak a magatartási szabadságát, illetve lehetőségét a tájékozott döntés meghozatalára és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára (a 10%-os borralaló mérték passzív elfogadására) készítheti, amelyet egyébként nem hozott volna meg.”*
85. A rendelkezésre álló információk alapján az eljáró versenytanács megállapította, hogy a jogsértő kijelző kommunikációhoz (lásd a 2. pontot) és a Határozat kiadása előtt benyújtott tervezethez (lásd a 5. pontot) képest az eltiltásnak való megfelelést követően beadott, módosított gyakorlat (lásd a II.2. pontot) az alábbi aggályokat vetette fel:
- a módosított gyakorlatban a fogyasztónak először abban a tekintetben kell döntenie (ezen döntése nélkül nem is tud fizetni), hogy kíván-e borralalót adni, mindazonáltal ezen döntését követően újabb figyelmeztetést, felhívást kap a borralalót adni nem kívánó fogyasztó (kisebb betűvel és 0%-os borralaló alapbeállítás mellett), hogy állítsa be a kívánt borralaló mértéket, amely felhívás ekként akár zavaró is lehet a fogyasztók számára, még abban az esetben is, ha ezen a ponton nem kell feltétlenül újra aktív döntést hozni a fizetés érdekében,
 - miközben a 10%-os mérték kiemelése a módosított képernyőn méretben már nem annyira hangsúlyos a jogsértő gyakorlathoz képest, mivel egyforma méretben láthatóak a különböző százaléklábak (hasonlóan a tervezetben megadott formához, ahol azonban még eltérő árnyalatok voltak láthatóak), az alapbeállítás, azaz a kijelölt, bekeretezett, előre megjelölt és kalkulált opció továbbra is 10%, ezzel együtt pedig a borralaló mértékének beállítására (a változtatásra) buzdító üzenet mérete jelentősen csökkent a tervezethez képest, így a fogyasztók számára továbbra is a 10%-os borralaló mérték jelenik meg irányadóként, a fogyasztói döntést befolyásolóként,
 - a módosított gyakorlatban a fogyasztók továbbra is aktív jóváhagyás, tényleges választás nélkül fizetik meg az alapbeállított, 10%-os, jelölőnégyzettel kiemelt borralalót,
 - a vezetékmentes terminálokban a választási lehetőség egyáltalán nem látható jól a módosított gyakorlatban, miközben (mivel nem érintőképernyőről van szó) a fogyasztónak a billentyűzet segítségével lépegetnie kell vagy ugyanezre megkérnie az őt kiszolgáló személyt az ügyleti döntése érdekében.
86. A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy az eltiltásnak való megfelelés nem volt maradéktalan, mert ugyan a működést (az első lépést) tekintve eszközölt az eljárás alá vont módosítás(oka)t, azonban az előző pontokban is ismertetett alapprobléma (azon elvek sérelme, amelyeket az eljáró

versenytanács rögzített Határozatában, a feltárt fogyasztói sérelem és probléma lényege) azon fogyasztói körre nézve érdemben nem változott, akik egyébként szeretnének borraivalót adni: a fogyasztó olyan, 0%-tól különböző alapbeállítást kap, amitől csak aktív magatartással (az őt kiszolgáló személy előtt és „ellenében”) tud eltérni, miközben akkor lenne tényleges, külső nyomás nélküli döntési helyzetben, ha a borraivalóról és annak mértékéről is önállóan, előre meghatározott sémák nélkül dönthetne. A módosított gyakorlat forgalom növelési célja egyértelmű (az elfogadóhelyeknek küldött e-mail tájékoztatás is a rendszer korábban már kommunikált előnyeit emeli ki, azonban ez a fogyasztói tájékoztatást nem segíti érdemben).

87. Bár érdemi módosításra került sor a borraivaloadás ténye, első kérdése kapcsán, azonban ennek ellenére fennállhat esetlegesen nyomasztás azon fogyasztók felé, akik nem kívánnak borraivalót adni, ugyanis ezen döntésüket követően ismét döntési helyzetbe kerülnek: újra dönthetnek arról, hogy kívánnak-e és ha igen, mekkora borraivalót fizetni. Az eljáró versenytanács szerint azonban ezen – egymás utáni, ismétlő, indokolatlan megerősítést váró – döntési helyzetek által gyakorolt esetleges pszichés nyomásgyakorlás a VJ/64/2017. számú versenyfelügyeleti eljárásnak nem volt tárgya, így ez az új magatartás a jelen utóvizsgálat során nem, csak – amennyiben esetlegesen a versenyfelügyeleti eljárás indításának a feltételei fennállnak – egy újabb versenyfelügyeleti eljárásban lenne vizsgálandó, amennyiben a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozó valamely rendelkezés sérelme valószínűsíthető.¹⁶
88. Tartalmi szempontból a jelen utóvizsgálattal az értékelhető, hogy megfelelt-e az eltiltásnak az eljárás alá vont által foganatosított azon módosítás, hogy a fogyasztók részére a HelloPay felületen a borraivaló/adomány-adással kapcsolatban a „*Szeretne borraivalót/adományt adni?*” kérdést teszik fel, ezt követően azonban „*Igen*” válasz esetén ugyanúgy 10%-os alapbeállítással szembesül a fogyasztó, mint a korábbi felület esetében, tehát nincs tényleges aktív döntési helyzetben a borraivaló/adomány mértéke tekintetében.
89. Az eljárás alá vont a borraivaloadásnál a fogyasztó igenlő válasza esetén továbbra is az alapbeállított (formailag kiemelt) 10%-ból indul ki. A felületen megjelenő, fogyasztók számára feltett kérdés csak azt küszöböli ki, hogy aki határozottan nem akar adni borraivalót/adományt, az válaszolhat nemmel a borraivaló/adomány adására vonatkozó kérdésre, de aki úgy dönt, hogy adna valamennyit, azt a felület a 10%-os alapbeállításhoz „köti”, arra tereli. A borraivaló/adomány mértéke kapcsán meg kell említeni, hogy az iWL280 terminál esetén százalékonként, iWL 220 és iCT 250 terminál esetén 5%-onként állítható a mérték, tehát a különböző terminálok esetében, különböző lehetőséggel találkoznak a fogyasztók.
90. Mindezek alapján, még ha a borraivaló/adomány adás kapcsán találkozik is a fogyasztó aktív döntési helyzettel, annak mértéke kapcsán azonban nem, így az eljáró versenytanács Határozatban kifejtett elvárása, miszerint a befolyásmentes ügyleti döntés a borraivaló/adomány és annak mértéke esetén is aktív döntési helyzetet kíván, nem valósult meg - az eljárás alá vont nem teljesítette maradéktalanul a kötelezettségét a Határozatban előírtaknak megfelelő tartalommal (különösen a Határozat 277. pontjára tekintettel, ahol egyértelműen megfogalmazásra került az az elvárás, hogy ne legyen alapbeállítás, esetleg 0%-os legyen az alapbeállítás, így a borraivaló meghatározása a fogyasztótól függjön, annak mértéke az elégedettség függvényében legyen változtatható).
91. Az eljárás alá vont módosított gyakorlata kapcsán kiemelendő, hogy az eljáró versenytanács – anélkül, hogy a módosításokat tartalmilag, érdemben értékelte volna – az eljárás alá vont jogkövető kommunikációra irányuló törekvéseként – az eljárás alá vont számára kedvezően – a VJ/64/2017.

¹⁶ Lásd pl. a Vj/14-145/2014. számú végzést („az utóvizsgálat a kötelezést tartalmazó határozat tényállásához és jogi értékeléshez kapcsolódik, annak keretei között új tényállási elemekkel bíró magatartás jogi értékelése nem lehetséges”).

számú versenyfelügyeleti eljárás során figyelembe vette a bemutatott, tervezett kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó korrekciókat.

92. Itt szükséges utalni arra is, hogy az eljárás alá vont legújabb módosítási terve, megkezdett módosításai alapvetően tükrözik a Határozati elvárásokat, így végső soron az lenne megállapítható, hogy a jelenleg bevezetés alatt álló működéssel (azaz 2021. november közepétől) az eljárás alá vont – igen jelentős, évet meghaladó késedelemmel – teljesíthetné a Határozatban előírt (eltiltásra vonatkozó) kötelezettségét.

V.2. A teljesítés idejének és igazolásának értékelése

93. A kötelezettség határidejét tekintve az eljáró versenytanács kiemeli, hogy mind a teljesítésre, mind annak igazolására előírt határidő 2020. augusztus 31-én lejárt. Az eljárás alá vont által megküldött ütemezés, az elfogadóhelyek nyilatkozatai, illetve a rendelkezésre álló sales@hellopay.hu e-mail címről küldött e-mail alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont a kötelezettség teljesítésére az arra előírt határidőben (2020. augusztus 31-ig) lépéseket tett, a tervezett módosításokat megvalósította, de a teljesítés nem volt maradéktalan, mivel annak tartalmával kapcsolatban továbbra is fennállnak a korábbi versenyfelügyeleti eljárásban kifogásoltak, azaz az alapbeállítás 10%-os mértéke mint a pszichés nyomásgyakorlás eszköze. Megállapítható ugyanakkor, hogy az eljárás alá vont a teljesítés igazolásának szánt beadványt, dokumentációt csak 2020. október 1-jén küldte meg a Gazdasági Versenyhivatal részére, az előírt határidőt egy hónappal túllépve, de még az utóvizsgálat megindítása előtt.
94. Fentiek alapján a kötelezés teljesítésének igazolása nem történt meg határidőben, ami a jelen ügyben azért is jelentősebb hiányosságnak minősül, mert mind a Határozatban rögzített eredeti hat hónapos, mind a Fővárosi Törvényszék által módosított végső határidőt az eljárás alá vont jelölte meg (tarthatónak), így nem érhető, hogy az eljárás alá vont ezen utóbbi határidőt miért nem tudta tartani, illetve ezen mulasztás is felróható az eljárás alá vont számára.

V.3. Az eljáró versenytanács megjegyzései az eljárás alá vont észrevételei kapcsán

95. Az eljáró versenytanács elsődlegesen azt kívánja kiemelni, hogy az eltiltásnak való megfelelés megvalósíthatóságát (és gyors kivitelezhetőségét) jelzi, hogy az eljárás alá vont (még a késedelmesen átvett előzetes álláspont ellenére is) rövid időn belül (2021 szeptemberének vége és november közepe között, alig két hónap alatt) meg tudta kezdeni és vállalása szerint általánosan is meg tudja valósítani azt a legújabb módosítást (lásd az 55. pontot), amely módosítás – a rendelkezésre álló információk alapján – az eljáró versenytanács szerint megfelel majd a Határozatban előírt kötelezettségnek. A legújabb módosított, a kijelzőn megvalósuló (egyszerű, egyetlen fogyasztói érintést, azaz döntést igénylő) kereskedelmi gyakorlat ugyanis aktív fogyasztói magatartáshoz köti mind a borraivalóadást, mind annak mértékének (egyszerre történő) meghatározását, valamint – a rendelkezésre álló információk szerint – megakadályozza azokat a helyzeteket, amikor a fogyasztó szándékai ellenére borraivalót fizet, illetve passzívan (tudatosság vagy akár észlelés nélkül) „jóváhagyja” a borraivalót vagy annak mértékét.
96. Az eljáró versenytanács szintén előljáróban rögzíti, hogy jelen utóvizsgálat tárgya elsősorban az, hogy az eljárás alá vont a Határozatban foglalt eltiltásnak megfelelt-e és ha igen, mikor és mindezt megfelelően igazolta-e és nem önmagában az, hogy a módosított kereskedelmi gyakorlat jogszerű-e. Így a jelen utóvizsgálatban (különösen a jogkövetkezmények kapcsán) az sem elsődleges, hogy a módosított kereskedelmi gyakorlat milyen fogyasztói kört ért el vagy milyen bevételt realizált általa az eljárás alá vont, azonban az eljáró versenytanács azt is megállapíthatónak tartja az eljárás alá vont által megadott adatok alapján, hogy egyáltalán nem elhanyagolható, nem csekély, hanem [ÜZLETI TITOK] nagyságrendű az a fogyasztói kör, azaz a borraivalót adni szándékozók köre (az eljárás alá vont fenti nyilatkozata szerint a tranzakciók kb. [ÜZLETI TITOK]-ában került sor borraivaló

adására), akikre nézve a kereskedelmi gyakorlat 2020. augusztusi módosítása nem volt az eltiltásnak megfelelő.

97. Az eljárás alá vont azon álláspontja kapcsán, hogy szerinte megszüntette a korábban alkalmazott alapbeállítást (az előkérdés bevezetésével), az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy ez csak azokra a fogyasztókra nézve állapítható meg, akik nem szeretnék borraivalót adni. Nem ért egyet az eljáró versenytanács az eljárás alá vont azon észrevételével sem, hogy téves az előzetes álláspont azon értelmezése, hogy a jelölőtéglalap 10%-ra történő helyezése egyfajta alapbeállításként funkcionálna. Amennyiben az eljárás alá vont ezen megállapítást nem tartja elfogadhatónak, úgy ezzel a jogerős Határozatot és az alapügy érdemét, lényegét vitatja. Az eljáró versenytanács ebben a körben a Határozat rendelkező részén túl¹⁷ utal a Határozat 267. pontjára, ahol az került rögzítésre, hogy miért nem fogadott el az alapügyben az eljáró versenytanács kötelezettségvállalást („a terminált érintő tervezett módosítások az alapbeállítás jellegén nem változtatnak, pusztán a szükséges kiegészítő információk javítanak”), valamint az összegző 275. pontra, mely szerint a kifogásolt gyakorlat „jelentősen korlátozza a fogyasztónak az árúval kapcsolatos döntési szabadságát, illetve lehetőségét a tájékozott döntés meghozatalára (mivel a fogyasztó helyett dönt egyrészt a borraivaló adásról, másrészt annak mértékéről)”.
98. Az eljáró versenytanács a kötelezés értelmezése kapcsán visszautal a Határozat 272. pontjára is, amelyben az került rögzítésre, hogy „a fogyasztók üzleti döntésének zavartalanságát, korlátozásmentes biztosítását az jelentené, ha a terminálon nem lenne alapértelmezett beállítás vagy egy kvázi alapértelmezett beállításként a 0%-os mérték jelenne meg, valamint az adható borraivaló összes százalékos mértékét azonos betűmérettel jelenítené meg a felületen” az eljárás alá vont.
99. Az eljárás alá vont által megadott forgalmi adatok kapcsán az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy ezen számok valóban azt is jelezhetik, hogy érdemi javulás történt a kommunikációban azon fogyasztók felé, akik nem kívántak borraivalót adni, azonban egyúttal azt is szükséges megemlíteni, hogy az adatok azt is jelezhetik, hogy egyes fogyasztók saját kedvezőtlen tapasztalataik alapján, illetve a piacon folytatott versenyfelügyeleti eljárások, és ezek kommunikációja hatására jobban felfigyelhetnek a gyakorlatra.
100. Lényeges továbbá, hogy az alapbeállítás mint kommunikációs eszköz, mint a kereskedelmi gyakorlat része nem jelenti azt, hogy attól nem tud a fogyasztó eltérni: a sérelem forrása a különböző típusú alapbeállításoknál az lehet, hogy a választás lehetőségét vagy értelmét, tartalmát a fogyasztó nem észleli vagy nem érti, így az alapbeállítástól való eltérés, elmozdulás speciális fogyasztói aktivitást, odafigyelést és nagyfokú tudatosságot igényel, ami egyes zavaró helyzetekben eleve nem is várható el életszerűen.
101. Az eljárás alá vont azon álláspontjával kapcsolatban, hogy a jelölőnégyzet egy fogyasztóbarát technikai megoldás, amely segíti a fogyasztókat a jatt-csúszkán való navigálásban, az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy nem a csúszka, hanem az volt a probléma a Határozat értelmében, hogy az a 10%-on állt (kiemelve a mértéket), ami által a megjelölt borraivaló mérték alapbeállításként jelent meg.
102. Ahogyan azt az eljáró versenytanács a fentiekben is rögzítette, az eltiltásnak való megfelelés körében szükségszerűen szem előtt kell tartani a jogsértés mibenlétét, azt, amitől el lett tiltva az adott piaci szereplő, azonban az eljáró versenytanács szerint a jelen ügyben ezt nem tette meg az eljárás alá vont. Ezen hiányosságból fakadhat az az eljárás alá vonti értelmezés is, mely szerint

¹⁷ „a HelloPay Zrt. 2016. április 15-től tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytat azáltal, hogy a HelloPay terminálokon a 10%-os borraivaló/adomány mérték kiemelésével (a mérték alapbeállításával) pszichés nyomást gyakorol a fogyasztókra”

- az eljáró versenytanács az agresszív kereskedelmi gyakorlatot arra az esetre állapította meg, amennyiben a fogyasztók egyből, mindenféle előkérdés nélkül, közvetlenül a hangsúlyosan és toladó módon kiemelt 10%-os mértékű borralalóval növelt összeggel találkoztak, így
 - csak az lenne a jogsértő, ha mindkét feltétel fennáll: ha azt sugallja a kommunikáció, hogy a borralalóadás elvárt és annak szokásos mértéke 10%.
103. Az eljáró versenytanács megjegyzi azonban, hogy ezen két kitétel nem feltétele a jogsértés megállapíthatóságának, hanem két, önállóan is értékelt/értékelhető magatartási elem (bár életszerűen eltérő fogyasztói csoportokra is értelmezve). A VJ/64/2017. számú versenyfelügyeleti eljárásban éppen azt tárta fel a hatóság, hogy nem elég, hogy tisztességtelen módon borralalóadásra ösztönzött, késztetett a kereskedelmi gyakorlat, de még annak mértéke kapcsán is nyomasztott (adott esetben ugyanazzal a gyakorlattal, kommunikációs felülettel valószínűsítette meg mindkettőt az eljárás alá vont 2020. augusztus előtt, a módosítást követően ezen magatartási elemek különváltak).
104. A VJ/64/2017. számú versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált gyakorlat és az azzal kapcsolatos kifogások egyértelműsége kapcsán az eljáró versenytanács utal az ügyleti döntési folyamat kapcsán a Határozat indoklásában rögzített két releváns ügyleti döntésre is: a fogyasztó a fizetési folyamat során dönt a borralaló adásáról vagy annak hiányáról, illetve a fogyasztó dönt arról, hogy - elégedettsége vagy egyéb körülmények alapján - mekkora mértékű és/vagy mekkora összegű borralalót adjon.
105. Az eljáró versenytanács elfogadta az eljárás alá vont azon észrevételét, hogy a hatósághoz 2020 júliusában érkezett panasz az eltiltásnak való megfelelés kapcsán nem releváns, hiszen a teljesítési határidőt megelőzően érkezett, azonban időközben, 2021. október 15-én is érkezett egy piaci jelzés¹⁸ a Gazdasági Versenyhivatalhoz a Helloway terminálok és a borralalóadásra nyomasztás kapcsán egy 2021. október 3-i vásárláshoz kötődve.
106. Az igazolási határidő tartása kapcsán az eljáró versenytanács az eljárás alá vont észrevételeire megjegyzi, hogy a határidő nem egyetlen nap volt, hanem több hónap, így az eljárás alá vontnak ezen időszakon belül kellett volna megterveznie, hogy mikor, milyen ütemezéssel tud teljesíteni, majd mindezt mekkora időráfordítással tudja igazolni. Itt is kiemeli az eljáró versenytanács, hogy mind az eredeti határidő, mind a bíróságtól kért hosszabbítás meghatározása körében az eljáró szervezetek az eljárás alá vont ütemezési javaslatát vették figyelembe. Nem hagyható figyelmen kívül továbbá az sem, hogy a jelen ügyben az igazolási kötelezettség teljesítése nem volt sem különösebb összetett, sem különösebben erőforrás igényes feladat, inkább csak előzetes szervezést és odafigyelést igényelt volna az eljárás alá vont részéről, valamint az sem, hogy a legújabb módosításokat az eljárás alá vont nem pusztán megkezdte néhány hét alatt, de ezen intézkedését igazolta is.
107. Az eljáró versenytanács nem ért egyet azzal, hogy a Versenytanács gyakorlata alapján önmagában a határidőben való teljesítés igazolásának esetleges késedelme nem teszi indokolttá a társaság mulasztásának megállapítását és bírság kiszabását, ugyanis az eljárás alá vont által hivatkozott versenyfelügyeleti eljárásban¹⁹ egy, kisebb részletek igazolását érintő, alapvetően technikai jellegű hiányosságról volt szó, míg a jelen ügyben nem technikai jellegű mulasztás merült fel a végrehajtás és annak igazolása kapcsán.

V.4. Jogkövetkezmény

108. Az utóvizsgálat versenyfelügyeleti eljárásnak egy kötelezettség ellenőrzését követően többféle kimenete lehetséges. Amennyiben az eljáró versenytanács a kötelezést maradéktalanul (határidőben

¹⁸ A panasz száma P/1132/2021., a panaszról készült kivonatot a VJ/31-81/2020. számú irat tartalmazza

¹⁹ VJ/9-49/2020. számú határozat

és tartalmában is) teljesítettnek találja, akkor a versenyfelügyeleti eljárást az eljáró versenytanács megszünteti. Amennyiben a vállalkozás nem teljesítette az előírt kötelezettséget, az eljáró versenytanács megindítja a kötelezettség végrehajtását vagy bírságot szab ki.

109. Tekintettel arra, hogy az eljáró versenytanács megállapította, hogy a kötelezettség (az eltiltásnak megfelelés) teljesítése – tartalmát tekintve – hibás volt, a módosított kereskedelmi gyakorlat az alapvető elveknek, elvárásnak nem felelt meg egy szélesebb fogyasztói kör (a borraalót adni szándékozók) esetében, így a jogsértő kereskedelmi gyakorlatot az eljárás alá vont nem korrigálta maradéktalanul, illetve még a maga által megjelölt igazolási határidőt sem tartotta, ezért nincs mód a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetésére a Tpv. 77. § (6) bekezdése alapján.
110. A Tpv. 77. § (6) bekezdése szerint a teljesítés hiányában az (1) bekezdés d) pontja szerinti esetben az eljáró versenytanács elrendeli a kötelezettség végrehajtását vagy bírságot szab ki. Jelen esetben olyan magatartásról, kereskedelmi gyakorlat módosításáról van szó, amelynek kapcsán a végrehajtás elrendelése nem indokolt egyrészt a részben már végrehajtott módosítások, másrészt a VJ/64/2017. számú versenyfelügyeleti eljárásban nem érintett, a borraalót adni nem szándékozó fogyasztók felé tanúsított magatartás miatt (amely magatartás megítélése a már megkezdett, jelenleg folyamatban levő módosítások miatt egyébként is kérdéses).
111. Végrehajtás hiányában azonban a törvény szerint bírság kiszabása szükséges, attól az eljáró versenytanács nem tekinthet el. Ezt erősíti, hogy a Tpv. 78. § (1a) bekezdésének b) pontja sem lehetőségként (nem feltételes módon) szabályozza a bírság kiszabását határidő-mulasztás esetére: ez alapján az eljáró versenytanács bírságot szab ki azzal szemben, aki határidőben nem teljesítette a határozatában a jogsértés megállapítása mellett meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozóan előírt kötelezettséget, és végrehajtás elrendelésére nem került sor. Amennyiben tehát az eljáró versenytanács nem rendeli el a végrehajtást nincs is mérlegelési joga a vonatkozásban, hogy az előírt kötelezettség nem teljesítése miatt szabjon-e ki bírságot vagy sem, hiszen a Tpv. 78. § (1a) bekezdése értelmében ilyen esetben kötelező az anyagi jogi bírságszankció alkalmazása.
112. Az eljáró versenytanács tehát a Tpv. 77. §-ának (6) bekezdése, illetve a Tpv. 78. §-ának (1a) és (4) bekezdései alapján bírságot szabott ki az eljárás alá vonttal szemben. A bírság összegének meghatározásakor az eljáró versenytanács alapvetően a Tpv. 78. § (4) bekezdésére volt figyelemmel, miszerint kötelezettség nem teljesítése esetén a bírság összegét az eset összes körülményeire, így különösen az alábbi tényezőkre tekintettel kell meghatározni:
- a kötelezettség megszegésének súlya, ezen belül is különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, az üzletfelek, versenytársak érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége,
 - a kötelezettséggel érintett piaci, gazdasági viszonyok jellege, a fennálló versenyfeltételek, valamint
 - a kötelezettséget előíró határozat alapját képező közérdek,
 - a vállalkozás piaci helyzete,
 - a kötelezettség megszegésének felróhatósága,
 - a kötelezettség addigi teljesítése.
113. A versenyfelügyeleti eljárásokban meghatározható bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen magatartástól, és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. A bírság összegének megállapítása során ezért az eljáró versenytanács is szem előtt tartja, hogy a bírság kiszabásának Alkotmánybíróság által is elismert célja a büntetésen túl az egyedi és általános elrettentés. A bírság összegének alkalmasnak kell lennie arra, hogy a vállalkozás számára a jogsértő magatartásért megfelelő büntetést helyezzen kilátásba, ami a jogsértés gazdasági

jelentőségét is kifejező szankció alkalmazását teszi szükségessé. Emellett a bírság összegének ösztönöznie kell azt is, hogy mind az adott vállalkozást, mind pedig a hasonló helyzetben lévő vállalkozásokat visszatartsa a (további) jogsértések elkövetésétől, egyben megerősítse a jogkövető vállalkozásokat abban, hogy a tisztességes üzleti magatartás a helyénvaló. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a jogsértést megvalósító vállalkozásnak arányos, de érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz.

114. Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy amennyiben az előírt módon nem teljesült a kötelezettség, akkor az utóvizsgálat nem szüntethető meg és a jogkövetkezménynek kell tükröznie a mulasztás súlyát, jelentőségét.
115. Az eljáró versenytanács megjegyzi továbbá, hogy a fogyasztóvédelmi jellegű versenyfelügyeleti eljárások minimális alapvető célja, hogy a jogsértő kereskedelmi gyakorlatok megszűnjenek, korrigálásra kerüljenek. A jelen esetben megállapítható, hogy ez a korrekció a VJ/64/2017. számú versenyfelügyeleti eljárás jogerős lezárását követően (illetve az elsőfokú bíróság által megjelölt határidőben) nem valósult meg maradéktalanul (csak a borraivaló adni nem szándékozók esetében – azaz a kötelezettség addigi teljesítése csak részleges volt), tulajdonképpen az eltiltásnak való megfelelést csak a jelenleg folyamatban levő módosítás fogja biztosítani az érintett fogyasztói kör egészére nézve. A jelen ügyben a kötelezettség megszegésének súlya érdemi, mivel nem pusztán igazolási hiányosságról vagy kisebb késedelemről van szó, hiszen a végrehajtás (az eltiltásnak való megfelelés) nem valósult meg teljeskörűen, továbbá az igazolás még akkor is elkésett lett volna, ha a végrehajtás maradéktalan. A kötelezettséget (a jogsértés folytatásának megtiltását, a jogsértő kereskedelmi gyakorlat abbahagyását) előíró határozat alapját képező közérdek ezen rendelkezés esetében a torzítatlan fogyasztói döntést biztosító korrekció (a megfelelő végrehajtás és igazolás) érvényesítése, amelyen túl közérdeknek tekinthető a hatóság által előírt (nem mellel az egyéb jogkövetkezmények meghatározásakor is figyelembe vett) kötelezettség tiszteletben tartása is. A bírság – jelképes, csekély összeget meghaladó – mértékét egyébiránt az eljárás alá vont magatartásának felróhatósága (lásd az V.1. és V.2. pontokban írtakat) is alátámasztja. A vállalkozás piaci helyzete kapcsán releváns, hogy az érintett piac egyik meghatározó szereplője, számos vendéglátóhelyen nyújtja szolgáltatását, széles fogyasztói kört és partnert érintett a magatartása. Ezzel együtt az eljáró versenytanács azt is figyelembe vette, hogy az érintett piac, illetve szektor a járványhelyzetben jelentős forgalomcsökkenést szenvedett el, így az eljárás alá vont bevételei is jelentősen csökkentek. Az eljárás alá vont egyébiránt a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 3. §-a szerint kis- és középvállalkozásnak minősül a partner- és kapcsolódó vállalkozásai figyelembevételével is (alapításától kezdődően), illetve tevékenységi köre is szűk, gyakorlatilag egy-termékes vállalkozás (azt azonban az eljáró versenytanács nem tartotta relevánsnak a bírság meghatározása körében, hogy az eljárás alá vont bevételeinek 2020-ban mekkora hányada származott a borraivalóadáshoz kapcsolódva, ugyanis a terminálok működtetése és a kapcsolódó egyéb szolgáltatások elhatárolása nem értelmezhető).
116. Tekintettel volt az eljáró versenytanács (a bírság meghatározása körében, annak mértékét szintén csökkentő körülményként) az eljárás alá vont teljesítőképességén túl arra is, hogy az előzetes álláspontot követően a kisvállalkozásnak minősülő eljárás alá vont újabb (átgondolt, célzatosabb és gyorsabb) módosításról döntött, amely az eljáró versenytanács szerint a VJ/64/2017. számú versenyfelügyeleti eljárásban sérelmezett problémákat orvosolni fogja a teljes érintetti fogyasztói körre nézve (a bíróság által megjelölt határidőhöz képest mintegy 14 hónapos késedelemmel). Ebben a körben az eljáró versenytanács különös figyelemmel volt arra, hogy a 2020. augusztusi (tehát a jelen utóvizsgálat keretében alapvetően vizsgált) módosítást követően a tranzakciók többségénél nem kerül borraivaló megfizetésre, illetve a nem 10%-os mértékű borraivalót fizetők aránya is jelentősebb a VJ/64/2017. számú ügyben feltártakhoz képest, ami arra utalhat, hogy nőtt a tudatosabb, aktívabb döntést hozók aránya. Pszichés nyomásgyakorlás tényállásánál ugyan a

fogyasztói tudatosság szerepe az ügyleti döntések torzíthatósága kapcsán nem releváns, hiszen a kifogásolt gyakorlatok éppen a tudatosságot „kerülik meg”, azonban az arányok alapján valószínűsíthető, hogy a módosítást követően kisebb lett azon fogyasztói kör, akiknél ténylegesen meg is valósult az ügyleti döntés torzítása, tehát ahol a fogyasztói sérelem nagyobb fokú volt.

117. Az eljáró versenytanács arra is törekedett, hogy a jelen ügyben kiszabásra kerülő bírság legyen arányos azzal a bírságcsökkentéssel is (lásd lent, illetve a Határozat 293. pontját), amelyben az eljárás alá vont az alapügyben az együttműködésének (a megfelelési, módosítási törekvéseinek) elismeréseképpen részesült, ugyanis jelen utóvizsgálat éppen azt állapította meg, hogy ezen megkezdett módosítások végül nem vezettek megfelelő eredményre.
118. Mindezen körülmények miatt, a Tpv. 78. § (4) bekezdésében foglalt releváns szempontokat a fentiek szerint mérlegelve az eljáró versenytanács az eljárás alá vont 2020. évi nettó árbevételének (237.597.667 Ft) 10%-ánál, mint törvényi maximumnál kisebb összegű bírságról döntött. Az eljáró versenytanács szerint ezen bírságösszeg generális prevenciók hatással is bírhat és tükrözi az eljárás alá vont mulasztásának felróhatóságát, valamint összhangban van a Tpv. 78. § (4) bekezdésével, a mérlegelendő tényezőkre (elsősorban a sérelmezett kereskedelmi gyakorlat módosításának jellegére, illetve az igazolási késedelem idejére) figyelemmel.
119. Az eljárás alá vont érvei ellenére az eljáró versenytanács fenntartja, hogy jelen ügyben a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól rendelkező Bírságközlemény nem alkalmazandó (hiszen nem egy kereskedelmi gyakorlat vizsgálatára került sor, így a kereskedelmi gyakorlatokkal kapcsolatos egyéb megfontolások jelentősége is eltérő), azonban a Versenytanács gyakorlata²⁰ szerint bizonyos együttműködési jellegű intézkedések (pl. elismerés, jogorvoslatról való lemondás) figyelembe vételére lehetőség lett volna a Tpv. 78. § (4) bekezdése alapján kiszabásra kerülő tervezett bírság esetében is.
120. A jelen ügyben azonban az eljáró versenytanács ilyen – törvényi kötelezettségen túlmutató – együttműködési tényezőt nem azonosított, ugyanis – az eljárás alá vont érvei ellenére – a vállalt, jelenleg folyamatban levő módosítást sem tudta figyelembe venni (megfelelési törekvésként vagy más együttműködési formaként), mivel egyrészt erre lett kötelezve a Határozat alapján, másrészt a Határozat 289. és 293. pontjai értelmében az eljáró versenytanács a VJ/64/2017. számú ügyben már figyelembe vette kiemelt enyhítő körülményként (Bírságközlemény 45. pontja alapján) az eljárás alá vont igazolt intézkedéseit kereskedelmi gyakorlatának átfogóbb módosítására, továbbá „*a fennálló körülményekre alapján, az eljárás alá vont érveire tekintettel, kivételesen – figyelembe tudta venni bírságcsökkentő tényezőként az eljárás alá vont KKV volta miatt az együttműködés körében a már megvalósított módosítások mellett a folyamatban levő, megrendelt és a társaság bevételeihez képest jelentősebb elköteleződést és költségeket jelentő (már részben a kötelezettségvállalásában is előrevetített) módosításokat, valamint azon nyilatkozatát az eljárás alá vontnak, hogy kész az Gazdasági Versenyhivatal elvárásainak megfelelően módosítani gyakorlatát.*”
121. Az eljárás alá vont részletfizetési kérelme kapcsán ugyan nem mutatta be fizetési nehézségeit, a bevétel csökkenésén kívül nem hivatkozta az esetlegesen releváns további mutatókat (pusztán – különösebb magyarázat nélkül – csatolta a beszámolót), de az eljáró versenytanács a nyilvánosan elérhető²¹ pénzügyi beszámolók kiegészítő mellékletei alapján megállapította, hogy
- míg 2019-ben 14 alkalmazottja volt az eljárás alá vontnak, addig ez a szám 2020-ban 10 lett,

²⁰ VJ/29-19/2019. sz. határozat 91. pont

²¹ <https://e-beszamolo.im.gov.hu>

- 2019-ben 122.140.000 Ft adózott nyereséget ért el a vállalkozás, 2020. évi eredménye pedig 79.416.000 Ft adózott veszteség volt, és mindkét tételt teljes egészében az eredménytartalék javára könyvelték el.
122. A fentiekre is tekintettel az eljáró versenytanács érdemben nem tudta értékelni az eljárás alá vont részletfizetéssel kapcsolatos előadását, azonban arra a megállapításra jutott a kérelem indokolásának kiegészítésére vonatkozó hiánypótlás kiadása helyett, hogy a bírság pontos összegének ismeretében az eljárás alá vont megalapozottabban adhatja elő érveit, indokolását a Tpvt. 62/C. § (2) bekezdés alapján.

VI.

Egyéb kérdések

123. A Gazdasági Versenyhivatal hatáskörét az utóvizsgálatra a Tpvt. 77. §-a, illetékességét a Tpvt. 45. §-a állapítja meg.
124. A Tpvt. 46. § (1) bekezdése szerint az Ákr. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban akkor kell alkalmazni, ha azt a törvény kifejezetten előírja.
125. A bírságnak a Magyar Államkincstár 10032000-01037557-00000000 számú Versenyfelügyeleti Bírságszámlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő az eljárás alá vont neve, a versenyfelügyeleti eljárás száma, a befizetés jogcíme (versenyfelügyeleti bírság).
126. A Tpvt. 62/C. § (1) bekezdés alapján, ha a kötelezés jellege megengedi, részletekben történő teljesítés is megállapítható. A (2) bekezdés szerint a kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében annak igazolásával kérheti a kötelezettséget megállapító döntést hozó vizsgálatól, illetve eljáró versenytanácstól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene. A (3) bekezdés alapján a fizetési kedvezményre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni meghatározott cselekmény teljesítésére irányuló kötelezettség esetén is. A (4) bekezdés szerint pedig a teljesítési határidő lejárta után az ügyfél - feltéve, hogy a végrehajtást még nem rendelték el - a (2) bekezdésben meghatározott okból igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha az eljáró versenytanács elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás elrendeléséről is.
127. A Tpvt. XII/A. fejezete rendelkezik a Gazdasági Versenyhivatal döntésének végrehajtásáról. A Tpvt. 84/A. § alapján a végrehajtásra a fejezetben nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
128. A Tpvt. 84/C. §-a értelmében ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, illetve az állam által előlegezett költség után a megelőlegezés időtartamára az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet.
129. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság fogatosítja.
130. A Tpvt. 80/Q. § szerint a jogorvoslatra a Tpvt. XII. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló

- jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél - az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével - a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
131. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. §-ának (7) bekezdése szerint, ha jogszabály bírósági felülvizsgálatot tesz lehetővé, azon 2018. január 1-jétől közigazgatási pert kell érteni. A közigazgatási per szabályait a Kp. határozza meg.
132. A Kp. 29. §-ának (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §-ának (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan - az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon - nyújthat be a bírósághoz.
133. Az E-ügyintézési tv. 9. §-ának (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
134. A Kp. 39. §-ának (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.
135. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.
136. Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti üggyel, sajtótermékkel és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.

137. Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg. Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

Budapest, 2021. november 4.

dr. Szoboszlai Izabella
előadó versenytanács tag

Dudra Attila
versenytanács tag

dr. Kóhalmi Attila
versenytanács tag